

Арттури Ілмарі Вірганен
(1895–1973)

Фінський біохімік, лауреат Нобелівської премії.

Народився в м. Гельсінкі в небагатій багатодітній родині. Закінчив класичний ліцей у Вііпурі (зараз м. Выборг). Вищу освіту здобув у Гельсінському університеті, де вивчав хімію, біологію і фізику. 1916 року отримав ступінь магістра природничих наук. Працював у Центральній промисловій лабораторії в Гельсінкі, а потім повернувся до університету, де 1919 року захистив докторську дисертацію. Продовжив навчання як аспірант у галузі фізичної хімії в Цюріху, а також бактеріології у Стокгольмі. Від 1919 року працював хіміком у лабораторії кооперативної сироварної асоціації «Валіо», а 1921 року очолив її.

1931 року був призначений директором Біохімічного науково-дослідного інституту в Гельсінкі й одночасно став професором біохімії Фінського технологічного інституту. 1948 року став президентом Державної академії наук Фінляндії.

Працював над створенням досконаліших способів вирощування кормів для худоби, зокрема рослин, що зв'язують азот. Експериментально довів, що погіршення якості силосу може бути значною мірою уповільнено або зовсім припинено, якщо додати до корму хлоридну й сульфатну кислоти. Шляхом зміни кислотності силосу йому вдалося поставити під контроль хімічні реакції, які вели до руйнування в кормах білків і вітамінів. У результаті дослідів були встановлені максимальний, мінімальний і оптимальний рівні кислотності під час обробки силосу.

1945 року одержав Нобелівську премію з хімії за дослідження й досягнення в галузі сільського господарства і хімії живильних речовин, особливо за метод консервації кормів.

Як один із провідних фінських науковців представляв Фінляндію в Продовольчій і сільськогосподарській організації ООН. Був відзначений багатьма міжнародними нагородами.